

مأموریت‌های فوری برای صندلی داغ وزارت اقتصاد:

مدنی زاده از کجا شروع کند؟

■ وزیر اقتصاد به عنوان مسئول اصلی مدیریت و هدایت سیاست‌های اقتصادی دولت، وظیفه دارد با فراهم آوردن شفافیت اطلاعاتی و تعادل در بخش‌های مختلف اقتصاد، زمینه‌ساز ثبات و رشد پایدار شود. بدون دسترسی به داده‌های شفاف و قابل اتکا، هرگونه تصمیم‌گیری اقتصادی با ریسک خطا و ناکارآمدی روبه‌روست.

گروه اقتصادی – نقش‌س وزیر اقتصاد فراتر از مدیریت یک وزارتخانه است؛ او به عنوان فرمانده اقتصادی دولت، باید با اتخاذ برنامه‌های دقیق و راهبردی، زمینه‌ساز رشد متوازن و پایدار در اقتصاد ملی باشد.

با گذشت بیش از سه ماه از برکناری عبدالناصر همتی از وزارت اقتصاد، حالا سیدعلی مدنی‌زاده، گزینه پیشنهادی رئیس‌جمهور، در آستانه ورود به مجلس شورای اسلامی برای کسب رأی اعتماد قرار گرفته است. مدنی‌زاده در شرایطی معرفی شده که اقتصاد ایران با مجموعه‌ای از بحران‌های انباشته در ساختار، سیاست‌گذاری و حکمرانی اقتصادی روبه‌روست. پرسش اساسی این است: وزیر اقتصاد آینده، باید اول از کجا شروع کند؟

محمدجواد محقق‌نیا، عضو هیئت‌علمی دانشگاه علامه طباطبائی، در پاسخ به این سوال اظهار داشت: قبل از هر ریل‌گذاری و تصمیمی، باید اقتصاد ایران را شفاف کرد. نمی‌توان برای بیماری نسخه نوشت و وقتی هنوز اطلاعات شفافی از حال و وضعیتش

بازار خودرو در انحصار کامل؛ واردات متوقف، عرضه داخلی معلق!

گروه اقتصادی – وقتی نه وارداتی در جریان است و نه خودروساز داخلی حاضر به عرضه محصول است، بهروشی می‌توان گفت که بازار خودرو در تسلط کامل انحصار قرار دارد؛ انحصاری که حالا حتی دولت را نیز به چالش کشیده است.

بازار خودروی ایران در ماه‌های اخیر بارکودی سنگین و بی‌سابقه مواجه شده؛ رکودی که برخلاف دوره‌های گذشته، دیگر نمی‌توان آن را تنها به عواملی چون کاهش تقاضا، تورم یا نوسانات نرخ ارز نسبت داد. آنچه اکنون بسازار را در وضعیت توقف کامل قرار داده، نه نبود مشتری بلکه عدم عرضه از سوی یکی از بزرگ‌ترین بازیگران بازار یعنی شرکت ایران‌خودرو است.

در حالی‌که تقاضا برای خودرو به‌ویژه در رده‌های اقتصادی همچنان در سطح بالایی باقی‌مانده، ایران‌خودرو به‌صورت رسمی طرح‌های فروش خود را متوقف کرده و از آغاز مجدد آن مشروط به «اصلاح قیمت‌ها» سخن گفته است. این شرکت اعلام کرده تا زمانی که مجوز افزایش قیمت متناسب با رشد هزینه‌های تولید صادر نشود، عرضه‌ای در کار نخواهد بود. اما این اقدام در فضایی رخ می‌دهد که واردات خودرو نیز علامت‌موقف شده و ثبت سفارش جدیدی در سال جاری انجام نگرفته‌است.

در چنین شرایطی، غیبت کامل خودروه‌ای وارداتی که می‌توانستند در نقش تنظیم‌گر بازار عمل کنند، باعث شده فضای انحصاری خودروسازان داخلی پررنگ‌تر از هر زمان دیگری شود. در واقع، وقتی نسه وارداتی در جریان است و نه خودروساز داخلی حاضر به عرضه محصول است، بهروشنی می‌توان گفت که بازار در تسلط کامل انحصار قرار دارد؛ انحصاری که حالا حتی دولت را نیز به چالش کشیده است.

امکان استفاده همزمان کارمندان زن از دو قانون ساعت کاری فراهم شد

گروه اقتصادی – معاون سرمایه‌انسانی سازمان اداری و استخدامی کشور در نامه‌ای به دبیر ستاد ملی جمعیت نهاد ریاست‌جمهوری امکان استفاده همزمان کارمندان خانم از قانون کاهش ساعت کار بانوان و تغییرات ساعت کار ادارات دولتی را تایید کرد.

به گزارش سازمان اداری و استخدامی کشور، ذبیح‌الله سلمانی طی نامه‌ای به دکتر مرزویه وحیدستجردی دبیر ستاد ملی جمعیت نهاد ریاست‌جمهوری اظهار کرد: استفاده همزمان از قانون کاهش ساعت کار بانوان و تغییرات ساعت کار ادارات دولتی قابل انجام است.

معاون رییس سازمان اداری و استخدامی کشور در پاسخ به مکاتباتی از سوی دبیر ستاد ملی جمعیت نهاد ریاست جمهوری بر جواز استفاده همزمان از قانون کاهش ساعت کار بانوان و تغییرات ساعت کار ادارات تأکید کرد.

متن کامل مکاتبه معاونت سرمایه انسانی سازمان اداری و استخدامی کشور طی نامه ۱۳ خرداد ۱۴۰۴ به شرح زیر است:

سرکار خانم دکتر وحیدستجردی دبیر ستاد ملی جمعیت نهاد ریاست جمهوری؛

بازگشت به نامه ۱۰ خرداد ۱۴۰۴ آن ستادباموضوع «استفاده از قانون کاهش ساعت کار بانوان شاغل دارای شرایط

خاص در بازه زمانی تغییر ساعت کار ادارات دولتی» به‌استحضار می‌رساند با توجه به مفاد ماده واحده و تبصره‌های قانون کاهش ساعت کار بانوان شاغل دارای شرایط خاص مصوب ۲ شهریور ۱۳۹۵ مجلس شورای اسلامی، به‌رهمندی مشمولان قانون مذکور از مزایای مربوطه همزمان با اجرای مصوبه ۱۷ اردیبهشت ۱۴۰۴ هیئت وزیران بلامانع است.

اقتصادی

مأموریت‌های فوری برای صندلی داغ وزارت اقتصاد:

مدنی زاده از کجا شروع کند؟

■ وزیر اقتصاد به عنوان مسئول اصلی مدیریت و هدایت سیاست‌های اقتصادی دولت، وظیفه دارد با فراهم آوردن شفافیت اطلاعاتی و تعادل در بخش‌های مختلف اقتصاد، زمینه‌ساز ثبات و رشد پایدار شود. بدون دسترسی به داده‌های شفاف و قابل اتکا، هرگونه تصمیم‌گیری اقتصادی با ریسک خطا و ناکارآمدی روبه‌روست.

این یعنی اقتصاد دچار اختلال جدی در تعادل شده است. در نتیجه، معتمد وزیر اقتصاد باید به‌عنوان «مهندس اقتصاد» تعادل و توازن را با ابزارهایی، چون مالیات و یارانه برقرار کند، اما این اقدام بدون دسترسی به داده‌های دقیق، ممکن نیست.

تسهیلات کلان بانک ها، سر از دلالی درآورد
محقق نیا در ادامه به یکی دیگر از چالش‌های جدی اقتصاد اشاره داشت و تصریح کرد: نحوه تخصیص اعتبار در شبکه بانکی نیازمند بررسی و بازنگری است. به عنوان نمونه، در سال گذشته، حدود ۷ هزار همت تسهیلات پرداخت شده که با دلار مرکز مبادله، معادل ۱۰۰ میلیارد دلار است؛ اما اثر آن در رشد اقتصادی اندک بوده است. چرا؟ چون این منابع به‌جای ورود به بخش مولد، صرف دلالی و سوداگری شده‌اند. این در حالی است که شهرک‌های صنعتی کشور امروز تشنه سرمایه در گردش و اعتبار بانکی هستند، اما منابع بانکی به سمت آنها هدایت نشده‌اند. این در حالی است که در صورت اصلاح این روند، رشد اقتصادی می‌تواند به بالای ۸ درصد برسد.

دوراهی سخت پیش پای نانوایان:

پشت پرده ۴ برابر شدن قیمت نان

گروه اقتصادی – در یک ماه اخیر قیمت نان با افزایش قیمت قابل توجهی روبه‌رو بوده که بخش عمده آن به صورت غیررسمی و به دلیل افزایش هزینه‌های نانوایان اتفاق افتاده است. این در حالی است که استاندارد یاز بهر براب افزایش قیمت نمی‌روند.

با افزایش چراغ خاموش و غیررسمی نان ازهفته های گذشته شکاف اختلاف بین نانوایان و استانداری هایبشتر شده است؛ به طوری که نانوایان براین باورند که افزایش هزینه های تولید آرد، دستمزد، بیمه و انرژی) راهی جز افزایش قیمت یا کاهش وزن چانه نان را پیش روی آنان نگذاشته است؛ این درحالی است که دولت نیز از سسال گذشته مسئولیت افزایش قیمت رسمی نان را به گردن استان ها نذاخت تا از تنش های گران کردن نان در سطح ملی در امان باشد.

مشاهدات میدانی از ۴ برابر شدن قیمت نان سنگک خیرمی دهد؛ به طوری که قیمت نان سنگک آزادپز به ۲۵ هزار تومان و دربرخی موارد حتی به ۴۰ هزار تومان نیز رسیده است. همچنین قیمت نان فانتزی نیز بین ۳۰ تا ۱۰۰ درصد افزایش یافته و نان لواش ۱۷۰۰ تومان و تافتون ۲۵۰۰ تومان عرضه می شود. در حالی که قیمت‌های مصوب پایین‌تر است.

دولت هنوز بدهی گندمکاران را نانده است
۱۴ اردیبهشت ماه بود که قیمت گندم صنفی و آزادپز از ۱۲ هزار تومان به ۲۱ هزار و ۷۷۰۰ تومان افزایش یافت که این رشد چشمگیر قیمت منجر

سرمایه‌گذاری؛ حلقه مفقوده تحقق شعار سال

گروه اقتصادی – با وجود تأکید مکرر شعارهای سال بر توسعه تولید، بررسی آمارهای اقتصادی نشان می‌دهد رسیدن به رشد پایدار هنوز در حد یک رویایی دست‌نیافتنی باقی‌مانده است.

بررسی روند نام‌گذاری سال‌ها توسط رهبر معظم انقلاب نشان می‌دهد که اقتصاد و تولید ملی سالیان‌دست‌درست‌ر کار سیاست‌گذاری‌های کشور قرار داشته، با این حال داده‌های اقتصادی و تغییرات تولید ناخالص داخلی گواه آن است که شعارهای اقتصادی بدون اقدامات عملی، به رشد پایدار منجر نمی‌شود.

تحلیل تجربیات سال‌های اخیر حاکی است مهم‌ترین راه عبور از بحران‌های اقتصادی، تقویت سرمایه‌گذاری و تمرکز بر تولید است.

دو دهه تأکید بر اقتصاد؛ از شعار تا واقعیت
از سال ۱۳۷۸ تا امروز، نام‌گذاری سال‌ها توسط مقام معظم رهبری به سنت مستمر سیاست‌گذاری تبدیل شده که عمده‌ترین محور این شعارها، اقتصاد و به خصوص تقویت تولید بوده است. طی سال‌های ۱۳۸۰ تا ۱۴۰۳، دست‌کم ۱۵ سال با موضوعات کاملاً اقتصادی نام‌گذاری شد؛ تأکید بر «جهش تولید»، «اقتصاد مقاومتی»، «حمایت از کار و سرمایه ایرانی» و در نهایت «سرمایه‌گذاری برای تولید» نشان می‌دهد تمرکز دولت و ملت بر رونق تولید داخلی مورد انتظار است.

رشد پر نوسان GDP؛ شاخصی برای سنجش اثر شعارهای اقتصادی
با وجود این تأکیدات، آمارهای عملکرد اقتصادی نشان می‌دهد راه تحقق اهداف تعیین‌شده چندان هموار نبوده است. GDP یا همان تولید ناخالص داخلی که رایج‌ترین شاخص ارزیابی فعالیت‌های اقتصادی است، طی سال‌های اخیر فراز و فرودهای زیادی داشته است. به عنوان مثال در سال ۲۰۱۱ (۱۳۹۰) رقم‌بی سابقه ۲۶۶ میلیارد دلار عمدتاً به دلیل جهش در آمد نفتی ثبت شد، اما با آغاز دور تازه تحریم‌ها و کاهش شدید صادرات نفت، این رقم طی سال‌های ۲۰۱۲ تا ۲۰۱۵ به شدت افت پیدا کرد، چنانکه در سال ۲۰۲۰ به پایین‌ترین سطح خود رسید.

جهش‌های مقطعی، رکودهای ممتد
در سال‌های پس از ۲۰۱۵، به ویژه در دولت شهید رئیسی، دوباره علائمی از رشد مشاهده شد و تولید ناخالص داخلی در مسیر بهبود نسبی قرار گرفت؛ با این حال این رشد با عمداً مقطعی بوده و روند کلی اقتصاد ایران هنوز با ثبات فاصله دارد. آمارها نشان می‌دهد در سال ۲۰۲۳، بیش از نیمی از تولید ناخالص داخلی کشور (۵۱ درصد) مربوط به بخش خدمات بوده و سهم صنعت و معدن تنها ۱۳ درصد است. این در حالی است که بر نامه هفتم توسعه هدف‌گذاری رشد اقتصادی ۸ درصدی با اتکالی جدی بر افزایش سهم تولید صنعتی از دنبال می‌کند.

سرمایه‌گذاری، رمز ثبات اقتصاد
بررسی دقیق سال‌هایی که شعار سال بر حمایت از تولید و سرمایه‌گذاری تأکید داشته، به وضوح نشان می‌دهد هرگاه این توصیه‌ها در سیاست‌گذاری به صورت جزئی و عملیاتی اجرا نشده، حتی با وجود تحریم و تنگنای منابع ارزی، اقتصاد کشور ظرفیت جبران و رشد را فراهم کرده است. تجربه

مهدی زاده، وزیر اقتصاد

نشود تا رونق تولید و صادرات شکل بگیرد. محقق‌نیا با تأکید بر نقش کلیدی وزیر اقتصاد اظهار داشت: وزیر اقتصاد فرمانده اقتصادی کشورست. سرخ‌های اقتصاد ایران در دست وزیر اقتصاد است، هیچ‌کس غیر از او نمی‌تواند اقتصاد را مهندسی و متعادل کند. نباید انتظار داشت طی سه‌چهار سال همه‌چیز اصلاح شود، اما اگر مسیر درست انتخاب شود، می‌توان به بهبود امینوار بود. این هشدار را هم باید جدی گرفت که بدون شفافیت و تعادل، اصلاحاتی مانند افزایش قیمت حامل‌های انرژی هم بی‌نتیجه است و حتی ممکن است آثار معکوس داشته باشند.

اصلاح نظام مالیاتی؛ از مالیات تولید تا جایزه صادرات

محقق‌نیا در بخش دیگری از اظهاراتش، به ناکارآمدی نظام مالیاتی کشور اشاره کرد و ادامه داد: امروز مالیات اصلی را حقوق‌بگیران می‌دهند؛ درحالی‌که فعالیت‌های کلان اقتصادی و سوداگرانه، در سایه نبود شفافیت، از مالیات فرار می‌کنند. معتمد باید مالیات بخش غیرمولد را افزایش داد و مالیات بخش مولد را به صفر رساند. پیشنهاد بنده این است که به‌جای اخذ مالیات چند ۱۰ درصدی از شرکت‌های تولیدی، همان رقم با یک برنامه ریزی شفاف و قابل اجرا، به‌عنوان جایزه صادراتی در نظر گرفته شود و مالیاتی اخذ

قیمت‌های بالاتر در بازار آزاد شوند که به افزایش هزینه‌هایشان می‌انجامد. همچنین قطعی‌های مکرر و بدون اطلاع قبلی برق به ویژه در فصل گرما باعث فاسد شدن خمیر نان در تنورها شده که این مسئله خسارات مالی زیادی به نانوایان وارد کرد و بسیاری از آن‌ها مجبور به دور ریختن مقادیر زیادی خمیر شدند.

به نظری رسد سیاست‌های دولت و عدم اصلاح قیمت نان متناسب با هزینه‌های تولید از مهم ترین دلایل نارضایتی نانوایان است. درحالی‌که دولت برای کنترل تورم و جلوگیری از اعتراضات اجتماعی، از افزایش قیمت نان جلوگیری می‌کند، اما این سیاست به ضرر نانوایان تمام شده و باعث می‌شود آن‌ها برای جبران زیان خود، به سمت کمرفرشی، کاهش کیفیت یا افزایش غیرقانونی قیمت بروند البته دولت با واگذاری اختیار تعیین قیمت به استانداردهای محلی، به برخی موارد و کاهش یارانه‌ها، عملاً به صورت غیرمنصفانه باعث افزایش قیمت نان شده است.

تصمیم‌گیری دستگاه‌های متعدد در این حوزه کار را سخت می‌کند و باید کار به اتحادیه و انگذار شود تا دیگر شاهد قیمت متفاوت نان از شمال تا جنوب شهر و شهرها با یکدیگر نباشیم. رستگار تأکید کرد که نرخ آردی که به اتحادیه و اعضای صنف داده می‌شود، دولتی و آزادپز است و کیفیت بر مبنای نوع یک، نوع ۲ و ۶ متفاوت است. درحالی‌که می‌توان قیمت نان را بر مبنای آنالیزی که اتحادیه صنعتی و کارشناس اتاق اصناف تعیین می‌کنند واقعی شود و بهترین پیشنهاد هم ارائه یارانه مستقیم به مردم است.

سامانه نانینو بلای جان نانوایان

مشکلات سامانه «نانینو» مختص به همین موارد ختم نمی‌شود بلکه این سامانه که برای توزیع آرد و یارانه نان طراحی شده با مشکلات فنی و اجرایی زیادی روبه‌روست. نانوای دیگری به تأیناک گفت: بیشتر نانواها از عدم واریز به موقع و کامل یارانه‌ها و همچنین کاهش سهمیه آرد گلهمند هستند که این امر باعث می‌شود که آن‌ها مجبور به خرید آرد با

درصد را تجربه کند. تحقق این هدف‌ها نیازمند بازنگری اساسی در سیاست‌های حمایتی، تسهیل فضای کسب‌وکار، ساماندهی زنجیره تولید و تأمین مالی پایدار است. آنچه در طول سال‌های اخیر تجربه شده، اثبات می‌کند تحریم‌ها اگر چه مانع هستند، اما ضعف سیاست‌گذاری داخلی و عدم توجه واقعی به تولیدمحور، اگر با اقدامات اجرایی، سرمایه‌گذاری واقعی و رفع موانع ساختاری همراه شود، می‌تواند راهگشای اقتصاد ما باشد و در مقابل بی‌توجهی به این سیاست، نتیجه‌ای جز استمرار نوسانات شد، کاهش سهم صنایع راهبردی و فرصت‌سوزی برای نسل آینده نخواهد داشت. تجربه اقتصادهای موفق نشان می‌دهد تنها راه عبور از بحران‌های اقتصادی، تمرکز بر سرمایه‌گذاری بلندمدت و حمایت جدی و پیگیر از تولید داخلی است.

جهانی نیز مؤید همین نکته است؛ کشورهایی که بر زیرساخت، تولید و فناوری سرمایه‌گذاری تأکید کردند، آسیب‌پذیری کمتری در برابر تکانه‌های بیرونی داشتند. از سوی دیگر، نگاهی به جزئیات واردات در سال گذشته نشان می‌دهد بخش مهمی از منابع ارزی ایران صرف واردات کالاهای مصرفی و واسطه‌ای شده است. کالاهایی نظیر طلا، خام، ذرت دامی و تلفن همراه در صدر فهرست واردات قرار دارند. در حالی که کشورهای صنعتی و رقیب منطقه‌ای، سهم عمده واردات خود را به ماشین‌آلات تولیدی و تجهیزات زیرساختی اختصاص داده‌اند تا بتوانند تولید و ارزش افزوده داخلی ایجاد کنند.

تولید و صادرات؛ اهداف دشوار اما دست‌یافتنی
بر اساس سند بر نامه هفتم توسعه، ایران باید میانگین رشد اقتصادی ۸ درصدی، رشد صادرات غیرنفتی بالغ بر ۲۲ درصد و رشد صادرات نفتی بالای ۱۲

درب های اتوماتیک Automatic Doors

صنایع چوب حلاج کیپش

کلیه سفارشات
MDF، چوبی
دکوراسیون غرفه و منزل

تلفن:۰۷۴۹۸۲۵۲